

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 861/2016
30.08.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Звездане Лутовац, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Владимир Зец, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, из ... – ..., ... које заступа пуномоћник Зора Радомировић Еторе, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду пословни број Гж 1860/15 од 04.02.2016. године, у седници већа одржаној дана 30.08.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду пословни број Гж 1860/15 од 04.02.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду пословни број П 12189/13 од 09.02.2015. године, ставом првим изреке одбијен је примарни тужбени захтев тужиоца којим је тражио утврђење ништавости уговора о доживотном издржавању од 21.08.2000. године закљученог између ГГ као примаоца издржавања и ББ и ВВ, као даваоца издржавања који је ... године оверен пред судијом Општинског суда у Новом Саду Р бр. .../... те да се наложи СГЗ СКН Нови Сад успостава ранијег власничког стања на непокретности на стану број ..., са нус просторијама површине 70м² на ... спрату више стамбене зграде број ... у ... у улици ... на парц.бр. ... уписаној у ЗКУЛ бр. .../... КО ... у корист пок. ГГ из ... које је постојало пре уписа права из уговора о доживотном издржавању од 21.08.2000. године закљученог између ГГ, као примаоца издржавања и ББ и ВВ као даваоца издржавања, који је ... године оверен пред Општинским судом у Новом Саду под бр. Р ... /... што су тужени дужни трпети и да се обавежу тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка са затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом другим одбијен је евентуални тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је уговор о доживотном издржавању који је закључен између ГГ и ББ и ВВ дана 21.08.2000. године оверен ... године у ... који за предмет има стан број ... пов.77м² на ... спрату стамбене зграде у улици ... број ..., кат.парц бр. .../... КО ..., који је закључен између истих уговорних странака и има за предмет исту непокретност у ствари уговор о поклону, те да се утврди да

је тужилац по основу права на нужни део сувласник на наведеном стану који је предмет уговора у делу $\frac{1}{4}$ наведене површине, а по тржишној вредности у време пресуде, да се обавезу тужени да му исплате износ од 25.000 евра у динарској противвредности по курсу на дан исплате са каматом ЦЕБ од дана пресуђења до исплате, као и да му накнаде трошкове спора. Ставом трећим тужилац је обавезан да туженима накнади трошкове спора у износу од 349.953,21 динара са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом четвртим тужилац је ослобођен обавезе плаћања судских такси. Ставом петим одбијен је предлог тужиоца за одређивање привремене мере забране отуђења, оптерећења наведене непокретности, те да се наложи РГЗ да изврши упис ове привремене мере.

Апелациони суд у Новом Саду пресудом пословни број Гж 1860/15 од 04.02.2016. године ставом првим жалбу тужиоца одбија и пресуду Основног суда у Новом Саду пословни број П 12189/13 од 09.02.2015. године у побијаном одбијајућем делу и делу којим је одлучено о трошковима парничног поступка потврђује. Ставом другим одбија захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка. Ставом трећим одбија захтев тужених за накнаду трошкова одговора на жалбу.

Против другостепене пресуде, тужилац изјављује благовремену и дозвољену ревизију. Ревизију изјављује због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Ревизијски суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 ... 55/14) и одлучио као у изреци ревизијске пресуде из следећих разлога:

Ревизија тужиоца није основана.

Нижестепене пресуде нису захваћене битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка које би могле представљати основ за уважавање ревизије тужиоца нема.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац АА је син из првог брака, а тужени ББ син из другог брака сада пок. ГГ. Тужена ВВ је супруга туженог ББ. Тужени су се 1994. године иселили у ..., али су остали у контакту са пок. ГГ. Редовно су јој слали новац, одржавали контакте телефоном током викенда, са ДД и ЂЂ су имали договор да помажу ГГ и да се старају да има све што је потребно. Када су 2000. године тужени са ћерком дошли у ..., ГГ изразила је жељу да са туженима закључи уговор о доживотном издржавању, јер су они и пре тога водили бригу о њој. Дана 21.08.2000. године закључен је уговор о доживотном издржавању између ГГ, као примаоца издржавања, и ББ и ВВ као давалаца издржавања. Уговором је констатовано да даваоци издржавања живе у ... и да уговорне стране не уговарају заједницу живота. Даваоци издржавања су се обавезали да примаоцу издржавања пруже издржавање у обиму који је потребан за свакодневан нормалан живот, да јој у случају болести обезбеде одговарајуће медицинске услуге, лекове, негу и остале потребне услуге и да је након смрти

сахране по месним обичајима. Примаоц издржавања је након смрти оставио у власништво даваоцима издржавања у једнаким деловима наведену непокретност стан број ... површине 77м² на ... спрату више стамбене зграде број ... у ... у улици .... Наведени уговор је оверен пред судијом Општинског суда у Новом Саду под бројем Р .../..., након што је исти у уговорним странама у целости прочитан и протумачен. Судија је упозорио уговорне стране да имовина која је предмет уговора не улази у заоставштину примаоца издржавања и да се њоме не могу намирити нужни наследници.

Тужени су повремено долазили у Србију ради посете ГГ, а ДД је за рачун тужених преузео плаћање ГГ рачуна и трошкова за лекове и храну, обилазио је, водио код лекара и правио друштво. Тужени су ГГ давали новац, куповали кућне апарате и 2001. године финансирани јој пут у ... и боравак код њих. Након операције ГГ, посећивали су је супруга и ћерка туженог. ДД и ЂЂ су наставили у име и за рачун тужених да се старају да ГГ има све што је потребно за живот, набавили су јој лекове и храну и бринули о њеном здрављу. Све до пред крај 2011. године ГГ је нормално функционисала, водила рачуна о исхрани и редовно вежбала. Са туженима је одржавала контакт путем телефона, писама електронске поште и скајпа. Децембра 2011. године ГГ је повредила ногу због чега је ДД у договору са туженима ангажовао медицинску сестру да води рачуна о исхрани и нези ГГ. Услугу медицинске сестре је платио тужени који је дошао у Србију када га је ДД обавестио да је ГГ у лошем стању. Након што се договорио са мајком да она пређе у дом за стара лица, тужени је покрио све трошкове око њеног смештаја, те је ГГ од 28.12.2011. године живела у старачком дому. ДД и ЂЂ су наставили да је редовно обилазе и старају се о њеним свакодневним потребама, а ГГ је била задовољна негом у дому. ГГ је преминула 23.03.2012. године а све трошкове њене сахране сносио је тужени. Тужилац и његова породица нису обилазили ГГ док је била у дому.

Првостепени суд, одбија примарни и евентуални захтев, за утврђење ништавости уговора о доживотном издржавању, односно за утврђење да је уговор о доживотном издржавању у ствари уговор о поклону, из разлога што нису испуњени законом прописани услови за поништај уговора о доживотном издржавању, односно за утврђење ништавости.

С обзиром на тако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право када је потврдио првостепену пресуду којом је одбијен захтев тужиоца (примарни и евентуални).

Ревидент у ревизијским разлозима изражава супротан правни став од израженог става нижестепених судова.

Ревизијски суд не прихвата у ревизији изражене правне ставове.

Чланом 194. Закона о наслеђивању („Службени гласник РС“, број 46/95) прописано је да се уговором о доживотном издржавању обавезује прималац издржавања да се после његове смрти на даваоца издржавања пренесе својина тачно одређених ствари или каква друга права, а давалац издржавања се обавезује да га као накнаду за то издржава и да се брине о њему до краја његовог живота и

да га после смрти сахрани. Прималац издржавања уговором може обухватити само ствари или права постојећа у тренутку закључења уговора. Ако што друго није уговорено, обавеза издржавања нарочито обухвата обезбеђивање становања, хране, одеће и обуће, одговарајућу негу у болести и старости, трошкове лечења и давања за свакодневне уобичајене потребе. Одредбом члана 195. истог закона, прописано је да уговор о доживотном издржавању мора бити закључен у писменом облику и оверен од судије који је дужан да пре овере прочита странкама уговор и примаоца издржавања нарочито упозори на то да имовина која је предмет уговора не улази у његову заоставштину и да се њоме не могу намирити нужни наследници. У супротном уговор је ништав. У смислу члана 23. истог закона, на захтев законских наследника примаоца издржавања, суд може поништити уговор о доживотном издржавању, ако због болести или старости примаоца издржавања уговор није представљао никакву неизвесност за даваоца издржавања. Законски наследници могу поништај уговора захтевати у року од једне године од дана сазнања за уговор, а најкасније у року од 3 године од дана смрти примаоца. Рок од једне године не може почети да тече пре смрти примаоца.

И по становишту Врховног касационог суда правилно су нижестепени судови закључили, да је воља уговорних страна била да се закључи уговор о доживотном издржавању. Предметни је уговор закључен у законом прописаној форми – писмени уговор који је прочитан и протумачен од стране судије, оверен након што је судија уговорне стране упозорио на то да имовина која је предмет уговора не улази у заоставштину примаоца издржавања и да се њоме не могу намирити нужни наследници. Уговор је у потпуности испуњаван од стране давалаца издржавања, који су се старали о свим потребама пок. ГГ током 12 година колико је уговор трајао. Прималац издржавања је била рационална и реално орјентисана особа, без знакова болести или старости који би указивали да закључење уговора није представљало никакву неизвесност за даваоца издржавања. Озбиљну болест пок. ГГ открила је након годину дана и после опоравка следећих 10 година уобичајено живела, при чему јој се стање погоршало неколико месеци пре смрти, због чега је смештена у дом где јој је пружена целодневна и потпуна нега, што су тужени у целости финансирани, а сносили су и трошкове сахране након смрти примаоца издржавања.

Не ради се у уговору који је закључен у циљу лишавања тужиоца наследних права на имовини, која је предмет уговора, како то неосновано сматра ревидент те у конкретном случају нема ништавости уговора у смислу члана 103. Закона о облигационим односима. Такође нема места ни примени члана 203. став 1. Закона о наслеђивању, јер није у конкретном случају нарушен принцип алаторности имајући у виду да закључење уговора није представљало никакву неизвесност за даваоца издржавања. Болест примаоца издржавања је откривена тек након годину дана и после опоравка следећих 10 година прималац издржавања је уобичајено живела за које време су даваоци издржавања извршавали своје уговорне обавезе. Чињеница да су даваоци издржавања живели у ..., није од утицаја на другачије пресуђење имајући у виду да предметним уговором о доживотном издржавању уговорне стране су констатовале да не уговарају заједницу живота. Уговором је констатовано да даваоци издржавања

живе у ..., при чему су све своје обавезе из уговора према примаоцу издржавања извршили.

Самим тим наводи ревидента да је материјално право погрешно примењено, јер се уговор о доживотном издржавњу закључује с обзиром на личност уговарача, а давалац издржавања то нису могли да испуне јер су живели у Канади, не може се прихватити као основан.

Како не постоје ревизијски разлози као ни они на које се пази по службеној дужности, ревизијски суд је на основу овлашћења из члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић